

ساختار فعلی برای بازگشت به جمع مدعیان آسیا پاسخگو نیست بسکتبال ایران از خواب بیدار می شود؟

تغییراتی لازم است تا تکرار این افول جلوگیری شود؟ بسکتبال ایران پتانسیل خیلی بالایی دارد ولی فعالیت های فدراسیون و لیگ برتر کم رقی سال های اخیر هیچ تناسبی با این پستوانه ندارد. اگر فدراسیون بسکتبال از این خواب طولانی بیدار نشود، هیچ شانسی برای رسیدن دوباره به سطح اول آسیا وجود ندارد. شاید آنها بتوانند از والیبالیست ها بگیرند که در این مدت چند نسل مختلف معرفی کرده و توانسته فاصله اش با تیم های سطح اول دنیا را کمتر کند. بسکتبال نیاز به مدیر شجاعی دارد که ساختار جدیدی را جایگزین ساختار کهنه فعلی کند. آیا در خانواده بسکتبال چنین فردی پیدا می شود؟

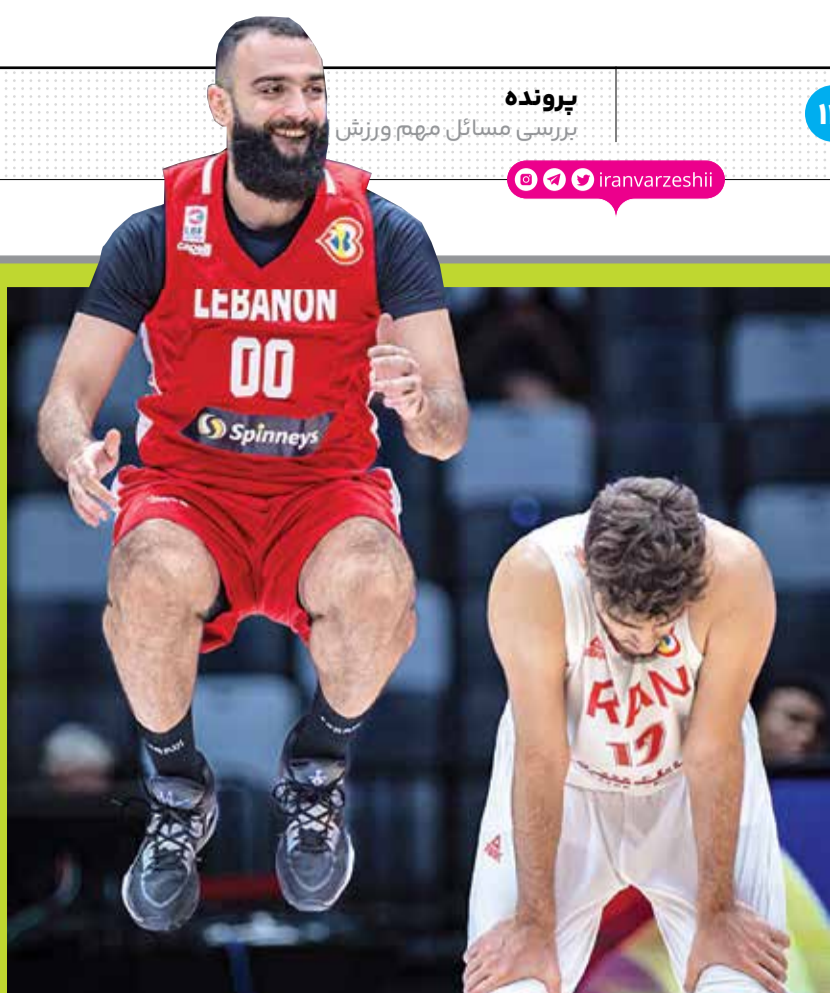
مشکلات تیم ملی بسکتبال را در تصمیمات این مربی خلاصه کنیم. حتی برد در یک یا دو بازی جام جهانی هم نمی توانست واقعیت بسکتبال ایران را تغییر دهد و برای بازگشت به جمع مدعیان آسیا به یک تحول اساسی و برنامه بلندمدت نیاز است. تنها نکته مثبت تیم ملی در جام جهانی که کارشناسان هم به آن اشاره کردند، حضور چند بازیکن جوان بود که قرار است نسل بعدی بسکتبال ایران را بسازند. ولی فدراسیون بسکتبال باید این سؤال را از خودش بپرسد که چرا در حد فاصل حدادی ۳۸ ساله و این جوانان ۱۸ ساله، بازیکنانی که بتوانند حتی نزدیک به نسل طلایی باشند پرورش پیدا نکرده و چه

پیشرفت هستند. این تیم ها به لطف پرورش نسل جدید، جذب دوره ها یا حتی دادن تابعیت به بازیکنان آمریکایی (هالیس جفرسون در تیم اردن) کیفیت شان را ارتقا داده اند، در حالی که تیم ملی بسکتبال سال هاست که درجا می زند و بعد از سه قهرمانی آسیا (۲۰۰۷، ۲۰۰۹ و ۲۰۱۳) به لطف نسل طلایی اش، برای حفظ این جایگاه هیچ تدبیری نشده. بعد از صعود میلی متری به جام جهانی، شکست در تمام بازی های این مسابقات هشدار جدی برای تیم ملی و فدراسیون بسکتبال است. البته ایرادهایی به کوچینگ ها کان دمیر وارد است، ولی ساده انگارانه است که تمام

سراشویی حرکت می کند، در مسیر خداحافظی حامد حدادی از تیم ملی بسکتبال به معنی پایان رسمی حضور نسل طلایی و شروع عصر نسبتاً تاریکی است که مشخص نیست چه زمانی به پایان برسد. نتایج جام جهانی بسکتبال نشان داد که ایران از جمع قدرت های درجه اول آسیا فاصله گرفته و به این زودی نمی تواند در رؤیای تکرار قهرمانی قاره باشد. در این مسابقات استرالیا، ژاپن، اردن، لبنان، چین و فیلیپین عملکرد و نتایج بهتری داشتند و بر خلاف تیم ملی بسکتبال که در سراشویی حرکت می کند، در مسیر

آرمن ساروخانیان

خبرنگار

سایه روشن های بسکتبال در ادوار جام های جهانی

آغاز دوران سقوط

حامد حسینی

خبرنگار

لبنان با شکست زمین مسابقه را ترک کرد. تیم ناکامی که در نهایت هم بین ۳۲ تیم حاضر در مهم ترین تورنمنت بسکتبال جهان به رتبه نازل سی و یکم رسید. یکی مانده به آخر! یکی از مهمترین اتفاقات این دوره برای تیم کشورمان خداحافظی حامد حدادی بازیکن افسانه ای پس از ۱۹ سال حضور مستمر در جمع آسمان خراش های ایرانی بود. آنچه باعث می شود آینده تیم ملی بسکتبال بدون حدادی نامشخص تر از قبل پیش برود، بسیاری بر این باور هستند که بسکتبال ایران بدون حامد حدادی در قاره کهن تبدیل به یک تیم درجه ۲ و زنگ تفریح دیگر تیم ها می شود. البته برای پاسخ به این فرضیه باید تا بازی های آسیایی هانگژو صبر کرد. مرور تاریخچه ایران در جام جهانی و مقایسه آن با دوره اخیر می تواند تحلیل بهتری را از آنچه در جام جهانی ۲۰۲۳ بر تیم ملی ایران رفت ارائه دهد.

مثل یک کابوس بود. کابوسی عجیب و دهشتناک. گویی خواب یک بوکسور زخمی و نالان گیر افتاده در گوشه رینگ را می دیدیم که چپ و راست از حریف هوک می خورد و هیچ دفاعی ندارد. یک بوکسور تنها، زخمی و بی دفاع. افتاده در گوشه رینگ. بوکسوری که حتی یک مشت هم به حریف نزد.

تیم ملی بسکتبال ایران در رقابت های جام جهانی ۲۰۲۳ که به میزبانی مشترک سه کشور فیلیپین، ژاپن و اندونزی، چنین حکایتی داشت. تیمی که در این دوره به هیچ تیمی نه گفت و مقابل تمام رقبا از برزیل گرفته تا ساحل عاج و

جام جهانی ۲۰۱۴ اسپانیا

سال ۲۰۱۰ مسئولان باشگاه مهرام او را برای هدایت تیم شان در لیگ بسکتبال ایران و همچنین تورنمنت های آسیایی به توافق رسیدند. بر همین اساس او به ایران آمد و پس از ارائه نمایش درخشان با تیم مهرام با اعتماد مسئولان فدراسیون به عنوان سرمربی تیم ملی کشورمان انتخاب و به صورت رسمی جانشین ماتئچ صرب شد. البته حضور او روی نیمکت تیم ملی بسکتبال کشورمان با وجود نمایش های دلپذیر تیم در جام جهانی ۲۰۱۴ اسپانیا کوتاه تر از آنچه بود که تصور می شد. او در سال ۲۰۱۵ میلادی از تیم جدا شد و جایش را به بائرمین آلمانی که عملکرد نسبتاً مطلوبی با تیم ایران داشت، داد.

بازی مقابل فرانسه و صربستان را که یکی از بهترین تیم های جهان در آن زمان بودند، با نتیجه نزدیک شکست خوردند. آنچه باعث شد بسیاری از کارشناسان بسکتبال در کشورمان و همچنین خارج از ایران از نمایش تیم ملی در جام جهانی ۲۰۱۴ اسپانیا تمجید کنند.

سرمربی تیم؛ مهمت بچیروویچ

پس از رفتن ماتئچ از تیم ملی، مسئولان وقت فدراسیون بسکتبال با مهمت بچیروویچ که اهل کشور اسلوانی بود، به توافق رسیدند. این مربی اهل کشور اسلوانی پیش از آمدن به بسکتبال ایران در سال ۲۰۰۹ میلادی تیم ملی کشورش را هدایت کرد و در نهایت در

دومین حضور آسمان خراش های ایرانی در رقابت های جام جهانی با نخستین حضور متوالی شان در این تورنمنت مصادف شده بود. تیم ملی ایران در گروه A مسابقات با تیم های اسپانیا، میزبان، برزیل، صربستان، مصر و فرانسه همگروه شد. گروهی که نسبت به بازی های سال ۲۰۱۰ میلادی به مراتب پرستاره تر از قبل دنبال می شد. آسمان خراش های ایرانی در این گروه با ثبت ۴ شکست و یک پیروزی مقابل مصر به رتبه بیست و یکم بازی ها رسید تا از این حیث نسبت به اولین دوره حضورش در این تورنمنت با ۲ پله سقوط مواجه شود. اگرچه نمایش ایران در این تورنمنت با وجود ۴ شکست در ۵ مسابقه مرحله گروهی فوق العاده بود، چراکه آنها

فدراسیون نشینان در آن مقطع مطلوب بود. چراکه این مربی صربستانی به واسطه حضور چند ساله اش در رقابت های باشگاهی آسیا سطح بسکتبال این قاره را به خوبی می شناخت. شاید یکی از دلایل مهم صعود تیم ملی به جام جهانی ۲۰۱۰ ترکیه شناخت ماتئچ از بسکتبال آسیا بود. حضور این مربی صربستانی با وجود رتبه نوزدهم جام جهانی بلافاصله پس از اتمام این رقابت ها به پایان نرسید. بلکه اوتا سال ۲۰۱۲ نیمکت مربیگری ایران را در اختیار داشت و پس از کسب نتیجه مطلوب در رقابت های انتخابی بسکتبال بازی های المپیک ۲۰۱۲ لندن از هدایت تیم ملی کنار رفت و تهران را به مقصد بلغراد پایتخت کشور صربستان ترک کرد.

سال ۲۰۱۰ را با کسب یک پیروزی مقابل تونس و ۴ شکست به پایان رساندند. **سرمربی تیم؛ وسلین ماتئچ** هدایت تیم ملی ایران در اولین حضورش در جام جهانی بسکتبال برعهده وسلین ماتئچ بود. سرمربی اهل صربستان که پیش از حضور روی نیمکت تیم ملی بسکتبال ایران در سال ۲۰۰۹ میلادی سابقه هدایت تیم های مطرحی همچون تیم ملی بسکتبال لهستان و فرایبورگ آلمان را در کارنامه خودش داشت. البته ماتئچ پیش از هدایت تیم ملی در سال های ۲۰۰۷ و ۲۰۰۹ هدایت تیم ساجس لبنان را برعهده داشت. بر همین اساس می توان گفت انتخاب

جام جهانی ۲۰۱۰ استانبول

اولین حضور تیم ملی بسکتبال ایران در جام جهانی به رقابت های سال ۲۰۱۰ بازمی گردد. تورنمنتی که تابستان سال ۱۳۸۹ به میزبانی استانبول ترکیه برگزار شد. تیم ملی در آن مسابقات که بازیکنانی مانند حامد حدادی و صمد نیکخواه بهرامی را در ترکیبش داشت، موفق شد به مقام نوزدهم برسد. بهترین تیم آسیایی در این مسابقات چین بود که به مقام شانزدهم رسید. بسکتبال بیست های ایرانی در این دوره در گروه B بازی ها با تیم های آمریکا، اسلوانی، کرواسی، برزیل و تونس همگروه بودند. گروهی که برای تیم ملی ایران آن هم در اولین تجربه حضور در جام جهانی بسیار دشوار بود. با وجود این آسمان خراش های ایران رقابت های مرحله گروهی بازی های

جام جهانی ۲۰۲۳ ژاپن، فیلیپین و اندونزی

تیم ملی در این رقابت ها و قرار گرفتن در رتبه سی و یکم جدول رده بندی نهایی بازی ها.

سرمربی تیم؛ هاگان دمیر

تیم سرمربیان مختلفی را در راه رسیدن به مرحله نهایی بازی ها روی نیمکتش دید اما هاگان دمیر سرمربی تیم در مرحله نهایی بود. فردی که در خرداد ماه هدایت تیم ملی را برعهده گرفت و در ۵ بازی تدارکاتی ای که پیش از سفر به جاکارتا برای حضور در مرحله نهایی نوزدهمین دوره جام جهانی ۵ شکست را کسب کرد. آماری که پس از ثبت آن می توانستیم حدس بزنیم چه فاجعه بزرگی در انتظار بسکتبال ایران است. جالب اینکه قرارداد دمیر با فدراسیون ایران تا پایان بازی های آسیایی ۲۰۲۲ هانگژو که کمتر از یک ماه دیگر آغاز می شود، خواهد بود. باید دید تیم پس از نتیجه فاجعه باری که در جام جهانی گرفت بدون حامد حدادی چه عملکردی در بازی های آسیایی از خودش ارائه می دهد.

هاشمی از سمتش برکنار و سعید ارمغانی پس از سال ها به تیم ملی بازگشت. سرمربی ای که به هیچ عنوان عملکرد خوبی نداشت و تیمش به لطف عدم سفر استرالیا به تهران، برای برگزاری بازی اش مقابل ایران جواز حضور در چهارمین جام جهانی متوالی را کسب کرد. اتفاقی که برای تیمی که در آن زمان یکی از قدرت های آسیا به حساب می آمد، به هیچ عنوان مطلوب نبود. پس از این اتفاقات جواد داوری به خواسته افکار عمومی تن داد و سعید ارمغانی را با وجود داشتن بندی در قراردادش مبنی بر تمدید اتوماتیک قرارداد در صورت صعود تیم به جام جهانی را کنار گذاشت و در نهایت با یک انتخاب عجیب و حیرت انگیز هاگان دمیر دستیار سرمربی تیم ملی ترکیه که موفق نشده بود با تیم کشورش به جام جهانی صعود کند را به این رقابت ها برد. اتفاقی که نتیجه آن شد ۵ شکست

تیم ملی در راه رسیدن به نوزدهمین دوره جام جهانی شرایط عجیبی را سپری کرد. روزهایی که با مصطفی هاشمی آغاز شد و پس از ۲ شکست مقابل قزاقستان در پنجره های ابتدایی

یک نمایش درخشان از سوی تیم ملی در جام جهانی تکمیل شد. پس از آن شاهین طبع از سوی طباطبایی تا پایان بازی های المپیک ۲۰۲۰ توکیو که با یک سال تأخیر در تابستان سال ۲۰۲۱ برگزار شد، در سمتش ایفا شد. اگرچه پیش از اعزام تیم به المپیک توکیو اختلاف نظر ها بین طباطبایی و شاهین طبع بالا گرفت و سبب شد این مربی کهنه کار باحاشیه های فراوان به ژاپن سفر کند. نتیجه تیم ملی در المپیک چیزی جز سه شکست متوالی مقابل حریفان با تجربه مانند چک، آمریکا و فرانسه نبود. شکست هایی که حکم اخراج شاهین طبع را صادر کرد. در نهایت تیم از هدایت تیم ملی را امضا کردند.

جام جهانی ۲۰۱۹ چین

بسکتبال ایران سومین حضورش در جام جهانی بسکتبال را در رقابت های سال ۲۰۱۹ که تابستان ۱۳۹۸ به میزبانی شهرهای مختلف کشور چین برگزار شد، تجربه کرد. وجه تمایز حضور تیم ملی در این دوره با دو دوره قبلی این بود که این بار ملی پوشان برای اولین بار در تاریخ با سرمربی ایرانی به مهم ترین تورنمنت بسکتبال جهان رسیده بودند. با تصمیم فدراسیون طباطبایی قرار شد هدایت این تیم در جام جهانی را مهراون شاهین طبع و تیم فاشش برعهده داشته باشند. بسکتبال ایران در گروه سوم بازی ها با تیم های پورتوریکو، تونس و اسپانیا همگروه شد. گروهی که تیم ملی در آن نمایش فوق العاده ای را مقابل حریفانش ارائه داد. تیم تا دقایق آخر مقابل پورتوریکو شانسی پیروزی داشت و مقابل اسپانیا هم که یکی از بهترین تیم های جهان بود با ۸ امتیاز اختلاف بازی را واگذار کرد. تیمی که در نهایت هم با شکست آرژانتین در بازی نهایی موفق شد چین را با جام قهرمانی به مقصد مادرید ترک کند. مسابقه ای که می توان آن را بهترین

بازی تیم ملی بسکتبال کشورمان در جام جهانی چین ۲۰۱۹ دانست. تیم ملی در ادامه کارش را در گروه بازنده ها برای تعیین رتبه ادامه داد و موفق شد با کسب پیروزی مقابل تیم آنگولا و در ادامه تیم فیلیپین و از سوی دیگر شکست تیم ملی بسکتبال چین مقابل نیجریه، برای دومین بار در تاریخ، سهمیه بازی های المپیک را کسب کند. اتفاقی که باعث تاریخ سازی این تیم با کادر ایرانی شد. بسکتبال ایران در این دوره بازی ها به رتبه بیست و سوم رسید. رتبه ای که نسبت به دوره گذشته با یک پله سقوط همراه بود.

سرمربی تیم؛ مهراون شاهین طبع

با انتخاب رامین طباطبایی به عنوان رئیس فدراسیون بسکتبال، هدایت تیم ملی به مهراون شاهین طبع یکی از موفق ترین مربیان بسکتبال ایران سپرده شد. او موفق شد با ارائه یک نمایش حساب شده در پنجره های انتخابی، صعود تیم کشورمان به هجدهمین دوره جام جهانی را قطعی کند. عملکرد خوب شاهین طبع در بازی های مقدماتی با ارائه